

## Medya üyeleri ve amatör olmayanlar için Amatör Telsizcilik

### Sık sık sorulan sorular

#### **Amatör telsizcilik nedir ?**

Toranta çevre yolunda bir trafik kazasında bir amatör telsizci,el telsizi kullanarak yardım ister. Hava' da emekli bir öğretmen, Yeni Zelanda' da ki bir amatör telsizci ile telsiz ile arkadaşlık yapmaktadır.

Bir İngiliz genci, bilgisayarını kullanarak telsizini yörüngedeki uzay uydusu kanalıyla satranç hamlesini yüklemekte, bu şekilde Florida' da ki diğer satranç meraklısıyla satranç oynamaktadır.

Alberte de bir kamyon şoförü, hafta sonu yapılan " DX yarışması " için 100 ülkeden amatör telsizcilerle çağrı değişimi (haberleşme) yapmaktadır.

Quebec' te acil yardımlaşma da kendilerinin ilgilendikleri alanlar da gönüllüler hayat kurtarmaktadır. Amatör telsizciliğin ayırt edici özelliği; eğlenceli oluşu,kolaylığı ve genelehizmet edışıdir. Bir çok nedenler için insanlar amatör telsizlerle ilgilenmelerine rağmen, hepsi basit bir telsiz teknoloji bilgisi, kurallar ve kullanma prensipler, "Amatör kanallar" olarak bilinen telsiz kanallarında ehliyet imtihanını geçerek bunu ispat ederler.

Bu kanallar, amatör telsizcilere AM bandından yukarıda,yüksek mikrodalga frekanslarına kadar tahsis edilmiştir.

#### **Tipik bir telsizci operatörü kimdir ?**

Hayatın bütün kesimlerinden, misyonerler, doktorlar, avukatlar, bakanlar, politikacılar, öğrenciler, işçiler ve emeklilerden oluşur.Onlar her cinsiyetten,her yaştan,her türlü gelir seviyesinden ve farklı milliyetlerden oluşur.Acaba onlar alçak güçteki televizyon vericisi kanalıyla eski bir telgrafta Mors alfabesini kullanmayı mı ? cep telefonu ile ses haberleşmesini mi,yoksa uydular kanalıyla bilgisayar mesajlarını mı tercih ederler ? Onların hepsi dünyada olup bitene ilgileri vardır. Ve onlar iletişime ulaşmak için telsiz kullanırlar.

#### **Amatör telsizciliğin çekiciliği nedir ?**

Bazı amatörler ülke de, dünya da ve hatta uzay görevindeki astronotlara bile,haberleşmeye sahip olmak çekici gelir. Diğerleri iletişimi genişletmek için elektronik bilgisayarlar ile deney ve tecrübelerini inşa ederler. Onların kontak kurabildiği mesafelerde kaç tane amatör olduğunu görmek olayı ki bu "DX Yarışması" rekabet ile çizgiyi, sınırı belirler.Bazıları taşınabilir iletişimi ve teknoloji uygunluğunu sever.Diğerleri ise,hava (manyetik dalgalar) kanalıyla arkadaşlık yapmak için veya Kanadaki Amatör Telsiz klubüne katılarak arkadaşlık yaparak yeni ufuklar açar. Bir çok amatör telsizci,bilgisayardaki İnternet kanalıyla bu işlemi kombine yaparlar.

#### **Amatör radyo kanalları nelerdir ?**

Eski bir AM radyonun ses vermesine bakın,frekansın 540'dan 1600'e kadar işaretlendiğini göreceksiniz.Bunun binlerce kilohertze genişlediğini düşünün ve bu radyo spektrumun amatör,devlet ve ticari telsizkanalları için,nasıl uygun olduğu hakkında fikriniz olacaktır.Uçak,gemi,itfaiye ve polis haberleşmesi buradadır ki,ayrıca buna "Kısa Dalga" denir. Amatörlere (HF) Yüksek frekansta 9 basit bant '1800 ile 29700 kilohertz arası ' tahsis edilmiştir.Diğer 7 band (VHF) çok yüksek frekans ve (UHF) Ultra yüksek frekanstadır.Ayrıca (SHF) Süper yüksek frekans ve mikrodalga bantları' da buna dahildir. Amatör telsizcilerin konuşmaları bütün dünyada uygun telsiz alıcısı ve uygun frekanslarda duyulmasına rağmen,amatör telsizcilik iki yönlü haberleşme ile sağlanabilir.

#### **Amatörler kendilerine niçin (HAM) " Amatör Radyo operatörü" derler ?**

Birçok amatör telsizci "Operatör" kelimesinden hoşlanmazlar. Bu terimin esas kaynağı belirsiz olmasına rağmen,çeşitli sevilen varsayımlar vardır.En makul olanı,üç arkadaşın isimlerinin ilk harflerinden oluşması ki bu üç arkadaş ilk amatör telsizciler içinde yer alır. Amatör kelimesi geçmişinde kötü bir şekilde yansımalar yaratır. "Amo" kelimesi Latince'de alınma olup sevmek anlamındadır.Amatörler telsiz sevgisinin peşindedirler.Amatör kelimesinin meşru bir anlamı vardır. Hizmet için ödeme olamaz.

#### **Kanada'daki Amatör telsizciliğin tarihi nedir ?**

Amatör telsizcilik,radyonun tarihi kadar eskidir. Markoni Mors alfabesinin "S" harfini ilettikten çok geçmeden sonra,amatör deneyciler bütün dünyada iletkenlerdeki kapasitesini ortaya çıkarmaya gayret ettiler.1913 Meclis,Telsiz Telgraf kanununu kabul etti 1914 te.Denizcilik Bakanlığı,ilk operasyon ve Teknik verileri kapsayan Telsiz Telgraf tüzüğünü yayınladı.Bundan sonra,amatör denemeler uzun

mesafeler arasında yapıldı.Networks istasyonları kullanılarak haberleşme ağı dahagenişletildi.Çeşitli hükümet bakanlıkları altında,Kanada telsiz haberleşmesi ve Amatör telsizcilik 50000 lisansıya şu andaki şekline geldi.

### **Amatör Telsizcilikte niçin ehliyet gereklidir ?**

Amatör telsizciliğinesas amacı rekreasyon (yeniden yaratma) olmasına rağmen ona Amatör Telsiz servisi denilir.Çünkü onun ciddi bir tarafı vardır.Hükümet,eksperlerin (uzmanlar) acil haberleşmelerini temin etme amacına yönelik bir havuz ihtiyacını karşılamak için bu servisi oluşturdu.Buna ilave olarak,hükümet amatör telsizciliğin sahip olduğu imkanları onayladı.Fırtına,kasırga,deprem,sel ve diğer felaketler esnasında sayısız hayatlar bu işe gönül vermiş insanların acil haberleşmeleri sayesinde kurtarılmıştır.Kullanma ve teknik uygunluğunun ispatı amatör telsizciliğin 1914 den beri Kanada da istenmektedir.

### **Amatör telsiz operatörleri Kanada'da nasıl lisans alabilirler ?**

Amatör telsizcilik,Kanada'da halihazırda Telsiz haberleşmesi ve kuralları adı altında Kanada Endüstrisi tarafından re güle edilmektedir.Ayrıca birçok uluslar arası anlaşmalara tabidir.Bütün amatörler telsiz istasyonları lisans almak zorundadır.Kanada'da sadece bir merkezin verdiği sertifika lisans olarak kabul edilmektedir.Bir sertifika mümkün olabilen dört ayrı seviyeden bir tanesini gösterir.

Temel seviye (Birinci seviye) giriş seviyesi olup,Mors kodu sınavı gerektirmez.Bu seviyeyi kazanımda telsiz teorisi,düzenlemeler ve kullanma pratiği üzerine 100 sorulu imtihandan geçmek lazımdır.Buna sahip olana her türlü mod da 30 megahertz üzerindeki bütün amatör telsiz bandlarına giriş izni verilir.

Dakikada 5 kelimelik mors kodu seviyesi-Bunu kazanmak için dakika da 5 kelime mors kodu testini kazanmak gerekir.Bu seviye temel seviyenin üzerine ilave edilir.Bu Sertifika ile bütün mod larda 160 (1.8-2.0 MHz) ve 80 metre (3.5-4.0 MHz) ve 10 metre (28.0-29.7 MHz) bandlara giriş izni verilir.

Dakika da 12 kelimelik Mors kodu seviyesi-Bunu kazanmak için dakikada 12 kelimelik Mors kodu testini kazanmak lazımdır.Bu seviye Temel Seviyeye eklenir ve 40 metre (7.0-7.3 MHz), 30 metre (10.1-10.15 MHz), 20 metre (14.0-14.35 MHz), 17 metre (18.068-18.168 MHz),15 metre (21.0-21.45 MHz), 12 metre (24.89-24.99 MHz) ve 10 metre (28.0-29.7 MHz) bandlarına ve ilgili izin verilen bantlara giriş izni sağlanır.

İleri Seviye- Bunu kazanarak,ileri telsiz teori sınavını geçmeyi gerektir.Bu seviye,temel seviyenin üstüne eklenir ve buna sahip olanlara telsiz iletişim sistemini kurmalarına,yüksek güçlü iletişimleri kurmalarına,Kulüplerin istasyonlarına sponsorluk yapmalarına müsaade edilir.

### **Benim için doğru olan seviye nedir?**

Amatör Telsizcilik lisansına müracaatınızın kabul edilmesi için,ilk başta Amatör Telsiz Operatör Sertifikasını kazanmış olmalısınız.Bir kere bu sertifikayı aldıysanız sizin için her şey iyi olur. "Giriş Seviyesi" Temel seviye size VHF,UHF ve mikrodalga bandlarına,dünyada haberleşmeyi sağlayan,Amatör Telsiz rolleri taşıyan OSCARS uydusuna giriş imkanı verir.Diğer seviyeler yukarıda bahsedildiği şekilde imtihanlardaki başarılarla kazanılabilir.Amatör telsizciler yanlarında cüzdanlarında kart şeklindeki sertifikalarını taşırlar,bu şekilde nereye giderlerse gitsinler onu kullanabilirler.Genellikle ayrı bir kopyasını da evlerinde saklarlar.

### **Amatör telsiz operatörleri felaket esnasında ve sonrasında ne yaparlar?**

Amatör telsizciler resmi ve acil servisler için,yerne yaparlar ? el ve uzak mesafeli haberleşme ağı için organizasyonu kurarlar.Afet sonrası bozulan telefon hatları ve enerji hatlarının devre dışı kalması nedeniyle,Amatör telsizcilerin aktif olmaları gerekir.

### **Amatör telsiz operatörleri yerel yetkililere nasıl yardım ederler ?**

Amatör telsiz operatörleri yerel güvenlik organizasyonları ile gönüllü haberleşmeciler gibi aktif olarak çalışırlar.Buna ilave olarak,bazı felaketlerde kuleler ve diğer elementler,komünikasyon parçaları zarar gördüğünde yardım ekipleri arasında resmi haberleşmesi başarısızlığa ulaştığında,koordinasyonu sağlarlar.Amatör telsiz operatörleri bu tür haberleşmeyi sağlarlar.

### **Kanada da en büyük Acil Amatör Telsizcilik organizasyonu hangisidir ?**

Amatör telsiz operatörleri acil durumlar esnasında haberleşmeyi koordine etmek için resmi ve resmi olmayan gruplara sahiptir.Lokalolarak gönüllü telsizciler VHF ve UHF frekanslarını kullanarak yerel trafik ağını organize ederler veya yerel acil organizasyonlara katılabilirler.İlave olarak,Amatör telsiz operatörleriAmatör Telsiz Acil Servisi (ARES) ve Milli Trafik Sistemi (NTS)Kanada'daki Amatör telsizcileri koordine eder.İlave olarak,Kasırgalara,fırtınalara eğitimi olan bu bölgede gönüllü telsiz

operatörleri Atmosferik Çevre Servisi adı altında faaliyet gösterirler.

### **Amatör Telsizcilik Ulusal Yardım Örgütleri tarafından bir kaynak-çare olarak tanınır mı?**

Bir çok belediyelerle olan anlaşmaları ve acil Planlarında Amatör Telsiz Acil Servisi (ARES) ihtiva etmelerine ilave olarak,Kanada Kızılhaç'ı Amatör Acil Radyo Servisi ve diğer Amatör radyo grupları ile resmi anlaşmaları vardır.kanada Kızıl haç grubu,yardım birliğinin başı olarak diğer yardım kuruluşları ile yardımları koordine eder.

### **Kuzey Amerika (Kanada) da Amatör Telsizciliğin içinde bulunduğu acil durumlara bazı Örnekler nelerdir ?**

Ulusal basın' dan alınan 1997 ile 1998 yıllarında oluşmuş büyük olaylar aşağıya listelenmiştir.

- 1- Batı A.B.D. 'deki sel felaketi Ocak1997
- 2- Kentucky ve Ohio 'daki sel felaketi Mart1997
- 3- Arkansas' tekihortum Mart 1997
- 4- Manitoba' deki 500 Yılı sel felaketi Nisan1997
- 5- Jarrell' deki hortum Mayıs1997
- 6- Ontario' deki Beyaz Buz Fırtınası Ocak 1998
- 7- Florida' da hortum Şubat1998
- 8- San Francisco'da Sel felaketi Şubat1998
- 9- Georgia'da hortum ve sel felaketi Mart 1998
- 10- Minnesota'da hortum Mart 1998
- 11- Alabama'daki hortum Nisan1998
- 12- Florida'da Orman Yangını Haziran-Temmuz 1998

### **Eğer sevdiğiniz birileri felaket bölgesinde olursa,Amatör Telsizciliği onlarla kontak yapabilmek için kullanabilir' misiniz ?**

Felaket bölgesinde amatör telsizciler acele yardım ile meşgul olduklarından,felaket bölgesindekisevdikleri ile amatör telsiz vasıtası ile kontak kurmaları genellikle çok zordur.Fakat mümkündür de.Felaket bölgesindeki gönüllü telsizciler yerel Acil Servislerine yardım çağrısında bulunduğu anda,mevcut kriz ortamının geçmesinerestorasyon gayretlerinin başlamasına kadar beklemeksizin.Bu zamanda,yerel gönüllüler sağlıklı trafik akışını sağlamağa başlarlar.

Eğer,topluluğunuzda bir gönüllü telsizci biliyorsanız,o trafik-net' e bir mesaj girebilir ve bu aktif haldeki site' ye aktarılabilir.Mesaj kısa olmalıdır (Mesela; Fred,merak ediyoruz,eve haber ver.Annen) Ayrıca varış adresi telefon no' sunu da ihtiva etmelidir.Bir

Kere,Felaket site' sinde haber alınır alınmaz,mesajınız makul bir zamanda istenilen adrese ulaştırılır.Yerel telefonlarda hatlar bozuk olması,yolların kapalı olması nedeniyle sevdiklerinize ulaşmanın başka yolu olmadığı anda bu yol kullanılabilir.Mesajın alınıp alınmadığını görmek için yerel gönüllülerin canını sıkmayın,sinirlendirmeyin. O yüzlerce benzer mesaj ile meşgul olduğundan bilmeyebilir.

### **Felaket bölgesindeki sevdiklerinden bir söz almak için telsiz radyoyu kullanabilir' misiniz?**

Evet,Fakat ilk kural sabırlı olmaktır.Felaket olduğunda,bütün haberleşme hatları,Amatör Telsiz aşırı bir şekilde doludur.Etkilenen bölge' de Amatör Telsiz Operatörleri Yerel Acil YardımServislerine destekte öncelik vermelidirler.Mevcut tehlike geçtiğinde,yerel ikamet edenler için bir telefona ulaşmak imkansız olduğundan en fazla "Sağlık ve Huzur" temin edilmelidir.Eğer etkilenen bölgede iseniz,bir Amatör telsiz İstasyonuna ulaşip (Bir imza veya sembol ile tanımlanan) kısa bir mesaj bırakır (Örnek: Burada hepimiz iyiyiz sevgiler,John) Adres ve telefon numarasını felaket bölgesi dışındaki sevdikleriniz için,bırakır.Radyo operatörleri bu mesajı,günlük "trafik" haberleşme ağı içersine sokarak,amatör radyo kanalıyla,sevdiklerinizin bulunduğu bölgeye nakledilmesini sağlayacaklardır.Belki 'de biri sevdiklerinize telefon ile de mesajınızı iletebilir.Amatör telsizciler tek başlarına çalıştıkları için,siziz adınıza mesaj teslim etmek için uzun mesafeli telefon ücretlerine maruz kalacağını unutmayın.

### **Felaket esnasında veya felaket sonrasında bilgi toplanmasına Amatör Telsizciler nasıl yardım ederler ?**

Felaketten etkilenen bölge de felaket esnasında şartlar hakkında yeni hikayeler ve haber kaynağı olarak medya yetkileri bazen amatör telsizcileri kullanırlar.Bir çok amatör telsiz operatörü felaket bölgesinden bilgi aktarma ve raportaj yapmaya isteklidirler.İlave olarak,felaket yardımında amatör telsiz' in rolü ile ilgili olarak hikayeler yaratmaya muhabirler çok arzu eder.Mesela,site dışında rahat ve huzurlu trafik akışını sağlama da.

Kanada kanunlarında,program yapılarında veya hareketli haber toplanmasında amatör telsiz

kullanılmaz.Mesela,bir muhabirin başka bir yerdeki kişiyle görüşmeyi amatör telsizin profesyonel kapasitesini kullanarak yapması kanuni değildir.Amatör radyo operatörlerine,normal haberleşmenin engel olduğu yerlerden genel mahallere toplanan bilgilerin aktarılmasında medya yetkililerine toplanan bilgilerin aktarılmasında medya yetkililerine yardım etmelerine müsaade edilmiştir.Bu bilhassa,bilgi hayati önem taşıyan ve başka haberleşme kanalı mevcut olmadığı zaman geçerlidir.Bölgedeki operatörler sorular sorabilir veya medya sorularını nakledebilirler.Sorular ve cevaplar medya sorumluları tarafından yayınlamak üzere kaydedilir.Telefon veya diğer ticari haberleşme kanalları mevcut olduğu zaman,amatör radyolar medyanınhaber toplaması için kullanılmamalıdır.Medya haberleri amatör telsizler ile gözlenebilir fakat kaydetme ve tekrar yayınlanması belirli şartlar altında (Mesela:Savaş bölgesinde) kanuni veya akıllı bir hareket olmayabilir ve operatörü tehlikeye sokabilir.Amatör telsizciler radyo ve televizyon yayınlarını nakletmemelidir.

### **Yıl boyunca devam eden başka amatör radyo olayları var mıdır ?**

Bir çok sistemde günlük olarak bir çok mesaj geçilir ve geleceğin olaylarına hazırlık olmak üzere haberleşme de muhafaza edilir.Kanada amatör radyocularının katılabileceği bir sürü müsabaka-yarışma yıl boyunca düzenlenir.Bunlardan en önemlisi Amerika' daki Amerikan Radyo Amatörleri Derneği ( **ARRL**) ve Kanada Radyo Amatörleri sponsörlüğündeki“Field Day” dır.Bu Haziran ayının son haftasında yapılan bir yarışma olup,acil durumlar muvacehesinde geçici yerlerde anten kurularak,jeneratör,akü güçleri ile seyyar operasyonun önemini vurgulamak için yapılır.Diğer bir olay ise Ekim ayında düzenlenen Acil Deneme Test ( **SET**) olup,bu Amatör Radyo Acil Servis (**ARES**) ve Ulusal Trafik Sistemi (**NTS**)hazır tutmak amacı ile yapılan eksersiz çalışmasıdır.

### **Kanada' nın Amatör radyocuları nelerdir ?**

**RAC**, Kanada' nın Ulusal Amatör Telsizciler derneğidir. 1993' te Kanada Radyo Relay League ve Kanada Amatör radyo federasyonu ortaklığıyla kurulmuştur.**RAC** Amatör Radyo Cemiyeti' nin küçük bir dünyasıdır.O sadece radyo amatörlerinin kararlarını yansıtmaz,ayrıca Kanada' daki Amatör Radyoculuğun resmi sesi olarak liderlik yapar,Kanada Endüstrisi ile,Kanada Uluslararası Amatör radyo Birliği ile,Radyo haberleşmeciliği ile iş birliği içindedir.Kanada' nın bir çok bilgili radyo amatörü insanı şuna inanırlar ki,yarışmalar arttıkça Radyo Amatörlüğü geleceği de **RAC** geleceği olacaktır.

**RAC** web-sitesine bir göz gezdirerek bilgi edinmeye ilave olarak,Amatör telsizcilik hakkında daha fazla bilgi edinmenin en iyi yolu,bu konu ile ilgili kitap ve magazin dergileri okumak,Amatör Band' lardaki amatör radyo operatörlerini dinlemek,en iyisi de bu kişilerle yüz yüze konuşmaktır. Ham-Amatör radyo operatörü,bu işe hobi olarak yeni başlayanlara yeteneklerini öğretmekten gurur duyarlar.Şu mümkündür ki,bulduğunuz yerin yakınında sizin bu alakanızla ilgilenecek bir “Amatör Radyo” kulübü vardır.**RAC** Temel ve İleri Seviye için çalışma şekillerini gösteren yayınları sağlar,ayrıca Kanada' da radyo mağazalarında kullanma kılavuzunu ve de pahalı olmayan amatör radyo Band' larındaki haberleşmeleri dileyebilen,radyo alıcısını satın alabilirsiniz.

**Bu metnin İngilizce'si RAC web-sayfasından alınmış olup Ziraat Müh. Seyhan ERCİYES tarafından tercüme edilmiştir.**